

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De defectu vini. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

m Aut miracula.] Miraculum est à Deo solo, qui videtur tunc acceptare Sacrificium eo modo oculis nostris imperfectum; & idè non est in rigore necesse vt alia Hostia consecretur. ita *S. Tho. 3. par. quæst. 82. art. 4. ad 3.*

vbi tamen consulit, vt iteratò consecratur, & hoc habet Rubrica, vt tutius & securius in reliquis casibus huius Rubricæ præceptum est, non consilium, ad integritatem Sacrificij, *Suar. 3. par. disp. 85. sect. 1. Quinto.*

De defectu vini. IV.

1 **S**i vinum sit factum penitusⁿ acetum, vel penitus putridum, vel S^o de uuis acerbis, seu non maturis expressum, vel ei admixtum tantum aqua, vt vinum sit corruptum, non conficitur Sacramentum.

n Acetum.] Non fit Sacramentum, *sanctus Thom. 3. par. quæst. 74. artic. 5. ad 1.*

o De uuis acerbis, &c.] Habet san-

ctus Thom. ibid. ad 3. vinum ex aqua miraculosum est apta materia, *Henriq. lib. 8. cap. 12.* & vinum etiam congelatum, *Suar. disp. 45. sec. 1.*

2 Si vinum cæperit^p acescere, vel corrumpi, vel fuerit aliquantum acre, vel mustum de uuis tunc expressum, vel non fuerit^r admixta aqua, vel fuerit admixta^t aqua rosacea, seu alterius distillationis; conficitur Sacramentum, sed conficiens grauiter peccat.

p Acescere.] Fit Sacramentum, cum peccato tamen, *sanctus Thomas supra ad 2.*

q Mustum de uuis tunc expressum.] Est Iulij Papæ, de *Consecr. Dist. 2. cap. Cum omne crimen.* & ex necessitate conceditur; sed abstinendum est omnino, ob irreuerentiam & indecentiam, ait *Suar. loco citato disp. 45. sect. 1.*

r Admixta aqua.] Misceri aqua vinum, est de præcepto Ecclesiæ tantum, *Trident. Sessio 22. cum quo*

præcepto stat quoque præceptum Christi, qui neque voluit aquam de necessitate Sacramenti, *Suar. loco cit.*

[*Aqua rosacea.*] Conficitur Sacramentum; quia aqua non est de necessitate Sacramenti: sed peccaret contra præceptum negatiuum, de non miscendo aliquid in materia Sacramentorum, præter Christi institutionem, & consuetudinem Ecclesiæ, *sanctus Thom. quæst. 74. artic. 7. ad 3.*

3 Si celebrans ante consecrationem Sanguinis, quamuis post consecrationem Corporis, aduertat aut vinum, aut aquam, aut vtrumque non esse in Calice, debet statim apponere vinum cum aqua, & facta oblatione vt supra, consecrare, incipiendo ab illis verbis, Simili modo, &c.

4 Si post verba consecrationis aduertat vinum non fuisse positum, sed aquam; deposita aqua in aliquod vas, iterum vinum cum aqua ponat in Calice, & consecret, resumendo à verbis prædictis, Simili modo.

- 5 Si hoc aduertat post sumptionem Corporis, vel huiusmodi aqua; apponat aliam Hostiam iterum consecrandam, & vinum cum aqua in Calice, offerat utrumque, & consecret, & sumat; quamuis non sit ieiunus. Vel, si Missa celebretur in loco publico, ubi plures adsint, ad evitandum scandalum poterit apponere vinum cum aqua, & facta oblatione ut supra, consecrare, ac statim sumere, & proseguere cetera.

Prima pars Rubricæ posterioris est *S. Thomæ 3. part. quæst. 83. art. 6. ad 2.* altera verò pars est *Soti 4. distinct. 13. quæst. 2. artic. 6. ad 4.* cuius eadem ferè sunt verba Rubricæ; item *Navarri cap. 25. num. 21.* & est magis practica.

[*Quamuis non sit ieiunus.*] Ita *Sanctus Thom. loc. cit. art. 6. ad 2.* addit *Angelus cum Silu. si Sacerdos, dum in ore*

habet potum, priùs quàm deglutiat, sentiat non esse vinum, non debet consumere, sed in Calicem emittere, & post Sanguinis sumptionem illum resumere: sed moraliter est difficillimum, & idè sine scrupulo potest deglutire primum, & consecrare, & sumere secundum. ita *Suarez loco cit. disp. 85. sect. 1. ad primam confirmationem.*

- 6 Si quis percipiat ante consecrationem, vel post consecrationem, totum vinum esse acetum, vel aliàs corruptum, idem seruetur quod supra, ac si deprehenderet non esse positum vinum, vel solam aquam fuisse appositam in Calice.

Eadem est ratio deficientis materiæ ad Sacrificium integrum: si tamen Sacerdos pergat in Missa, & ex ignorantia, vel inopinati casus per-

turbatione non obseruet, non per hoc mortaliter peccat, ex *Navar. cap. 25. Man. num. 91. & Sæ verbo Missa. num. 31.*

- 7 Si autem Celebrans ante consecrationem Calicis aduertat, non fuisse appositam aquam, statim ponat eam, & proferat verba consecrationis. Si id aduertat post consecrationem Calicis, nullo modo apponat, quia non est de necessitate Sacramenti.

Prima pars est manifesta. Adde tantum, esse benedicendam aquam de more. Secunda pars est *S. Thom. loco*

cit. art. 6. ad 4. Ne, inquit, sequatur corruptio Sacramenti pro aliqua parte: quod docuerat *q. 77. art. 8.*

- 8 Si materia, quæ esset apponenda, ratione defectus vel panis, vel vini, non posset vllomodo haberi: si id sit ante consecrationem Corporis, ulterius procedi non debet: si post consecrationem Corporis, aut etiam vini, deprehenditur defectus alterius speciei, altera iam consecrata, tunc si nullo modo haberi possit, procedendum erit, & Missa absol- uenda, ita tamen, ut prætermittantur verba & signa quæ pertinent

Cc

ad

ad speciem deficientem. Quòd si expectando aliquamdiu haberi possit, expectandum erit, ne Sacrificium remaneat imperfectum.

Si nullo modo haberi possit.] Imò si difficillimo modo haberi possit, & notabilis inde oriretur offensus populi, Missa absoluenda erit absque materia deficiente, siue Hostiæ, siue vini; quia maioris est vinculi Ius naturale quàm diuinum scriptum, aut posituum, *Azor. lib. 10. cap. 35. quæst. 6.*

An verò Summus Pontifex possit relaxare Ius diuinum ad effectum, vt Sacerdos ob ingentem necessitatem in solo pane sine vino sacrificet? *Azor. lib. 10. cap. 19. quæst. 3. vers. Secundum est.* putat probabilem affirmatiuam sententiam, ob publicam necessitatem, & grauem. Probabiliorem negatiuam docet *Suar. disp. 43. sect. 4.*

Quæri potest in prædictis casibus de aqua, quæ, ob breuissimum tempus ab infusione eiusdem in Calicem vsque ad Calicis consecrationem, non potest conuerti in vinum, vt aliàs dicitur, An remaneat aqua mixta spe-

ciebus vini; an verò & ipsa statim immediate transubstantietur in Sanguinem Christi? sed, quidquid sit de conuersione aquæ in vinum, de qua disputant Philosophi, quam tamen affirmant SS. Patres & Theologi Scholastici, si ob angustiam temporis non fiat conuersio, non putamus absurdum, quòd remaneat aqua substantialiter aqua, cum non sit neque materia, neque commateria immediata Sacramenti; sed ea solùm infunditur ad mysterium vnionis populi cum Christo, vt suo loco diximus. Neque idèò adoramus aquam, sed Christum sub specie vini aqua permixti: sicuti neque si cadat in Calicem musca, eam dicimur adorare. Scripsere de hac re fusiùs Paulus Aresius Episcopus Derthonensis, & in oppositam sententiam Hyacinthus Petronius Magister sacri Palatii, nunc Episcopus.

De defectibus formæ. V.

Defectus ex parte formæ possunt contingere, si aliquid desit ex ijs qua ad integritatem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quæ sunt forma huius Sacramenti, sunt hæc: *Hoc est enim corpus meum. Et, Hic est enim calix Sanguinis mei, noui & æterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Si quis autem aliquid diminueret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis & Sanguinis, & in ipsa verborum immutatione verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. Si verò aliquid adderet quod significationem non mutaret, conficeret quidem, sed grauissimè peccaret.*

Notanda est hoc loco singularis doctrina *Suar. 3. par. disp. 85. sect. 1. Secundo.* quòd si contingat defectus ef-

fentialis in formâ, vel in altera, vel in vtraque, nempe cum mutatione sensus verborum consecrationis, iteranda est conse-